

Broj: 24/2408-12

Podgorica, 23.10.2024. godine

**IZVJEŠTAJ**  
**O UTVRĐIVANJU IZNOSA KOREKCIJA REGULATORNO DOZVOLJENOG PRIHODA**  
**OPERATORA PRENSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE I CIJENA ZA KORIŠĆENJE**  
**SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE TOKOM REGULATORNOG PERIODA 2023-2025.**  
**GODINA**

## 1. UVOD

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija) je pripremila *Izveštaj o utvrđivanju iznosa korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda operatora prenosnog sistema električne energije i cijena za korišćenje sistema električne energije tokom regulatornog perioda 2023-2025. godina*, po službenoj dužnosti, koji se u skladu sa članom 9 stav 4 Pravila za korekcije cijena i naknada ("Službeni list CG", br. 71/22, 37/23) (u daljem tekstu: Pravila) objavljuje na internet stranici Agencije, radi davanja mišljenja i primjedbi od strane zainteresovanih strana.

Članom 61 stav 2 Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 5/16, 51/17, 82/20, 29/22, 152/22 i 84/24) (u daljem tekstu: Zakon) propisano je da ako je tokom perioda primjene utvrđenih cijena i/ili naknada, odstupanje troškova na koje energetski subjekat ne može uticati, prihoda od regulisane djelatnosti, ostalih prihoda, amortizacije i povrata na sredstva, kumulativno veće od 10% u odnosu na regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponuje u cijene, Agencija na zahtjev subjekta ili po službenoj dužnosti utvrđuje odgovarajuće korekcije. Navedena korekcija se utvrđuje odlukom o utvrđivanju korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada, na inicijativu energetskog subjekta, odnosno samoinicijativno, u skladu sa pravilima za korekcije cijena koja donosi Agencija na osnovu člana 43 stav 4 tačka 2 ovog zakona.

Članom 7 Pravila propisano je da postupak utvrđivanja korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena i/ili naknada, tokom regulatornog perioda može pokrenuti:

- 1) energetski subjekat (operator prenosnog sistema, operator distributivnog sistema, operator tržišta);

2) Agencija.

Članom 6 stav 1 Pravila propisano je da energetska subjekat ili Agencija pokreće postupak utvrđivanja korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena i/ili naknada, ako tokom trajanja regulatornog perioda dođe do odstupanja u ostvarenju u odnosu na utvrđeni regulatorno dozvoljeni prihod na godišnjem nivou:

- 1) troškova poslovanja na koje energetska subjekat ne može uticati,
- 2) prihoda od regulisane djelatnosti, koji se odnose na angažovanje kapaciteta za operatora prenosnog i distributivnog sistema, odnosno na prihode po osnovu usluga operatora tržišta (fakturisana realizacija),
- 3) prihoda od regulisane djelatnosti po osnovu opravdanih gubitaka za operatora prenosnog i distributivnog sistema (fakturisana realizacija),
- 4) amortizacije i povrata na sredstva po osnovu realizacije investicionih planova,
- 5) amortizacije za operatora tržišta po osnovu nabavke osnovnih sredstava i
- 6) ostalih prihoda.

Tokom 2024. godine Operator prenosnog sistema električne energije nije pokrenuo postupak utvrđivanja iznosa korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena i/ili naknada.

U cilju sprovođenja kontrole rada i poslovanja Operatora prenosnog sistema električne energije, kao subjekta koji obavlja djelatnost za koju Agencija utvrđuje metodologije i cijene, kao i provjere ispunjenosti uslova propisanog članom 61 stav 2 Zakona, Agencija je u skladu sa članom 48 stav 1 tačka 1 Zakona, dopisom broj 24/2408-1 od 02.07.2024. godine, tražila od „Crnogorskog elektrorenosnog sistema“ AD Podgorica (u daljem tekstu: CGES) dostavljanje sljedećih podataka i dokumentacije:

- podatke o ostvarenim troškovima poslovanja na koje energetska subjekat ne može uticati za 2023. godinu, sa ovjerenim analitičkim karticama navedenih troškova,
- podatke o količinama električne energije isporučene kupcima priključenim na prenosni sistem i ugovorenim snagama, po mjesecima za 2023. godinu i kupcima,

- podatke o prihodima ostvarenim od proizvođača priključenih na prenosni sistem električne energije (po aktivnoj električnoj energiji i maksimalnoj raspoloživoj aktivnoj snazi), po mjesecima 2023. godine i proizvođačima priključenim na prenosni sistem,
- podatke o ostalim prihodima za 2023. godinu, sa ovjerenim analitičkim karticama navedenih prihoda,
- podatke o amortizaciji obračunatoj za osnovna sredstva koja su stavljena u upotrebu, a koja su odobrena u postupcima davanja saglasnosti na investicione planove od strane Agencije, uključujući i osnovna sredstva čija je nabavka finansirana iz donacija, ako amortizacija tih sredstava nije uključena u regulatorno dozvoljeni prihod utvrđen za 2023. godinu,
- podatke o amortizaciji obračunatoj za osnovna sredstva koja su stavljena van upotrebe, ako je amortizacija tih sredstava uključena u regulatorno dozvoljeni prihod za 2023. godinu,
- podatke o vrijednosti osnovnih sredstava koja su stavljena u upotrebu, koja su odobrena u postupcima davanja saglasnosti na investicione planove od strane Agencije i nijesu bila sastavni dio regulatorne osnove sredstava utvrđene za 2023. godinu.
- podatke o vrijednosti osnovnih sredstava koja su stavljena van upotrebe, koja su bila sastavni dio regulatorne osnove sredstava utvrđene za 2023. godinu.

CGES je uz dopis broj 300-RAE/22-58/73 od 19.07.2024. godine, u Agenciji zaveden 23.07.2024. godine pod brojem 24/2408-2, dostavio tražene podatke i dokumentaciju zavedenu pod brojem 24/2408-3.

Uz dopis su dostavljene analitičke kartice konta glavne knjige za razdoblje 01.01.2023 – 31.12.2023. godine za sljedeća konta: „55400506 – troškovi članarina poslovnim udruženjima koje nije moguće kontrolisati; 55079506 – troškovi drugih neproizvodnih usluga na osnovu međunarodnih ugovora; 55400 – troškovi članarina poslovnim udruženjima koji su u funkciji regulisane djelatnosti; 55509506 – troškovi poreza na imovinu koji se ne mogu kontrolisati; 55519506 – troškovi naknada za licence koji se ne mogu kontrolisati; 55539506 – troškovi korišćenja gradskog zemljišta koji se ne mogu kontrolisati; 53950506 – troškovi komunalnih usluga (smeće, deponija) koje se ne može kontrolirati; 55549506 – troškovi naknada za postavljanje energ. infrast. uz/pri željezničkoj infra; 55588506 – troškovi naknada za elektronske komunikacije koji se ne mogu kontrolirati; 52120506 – troškovi prireza na porez na dohodak fizičkih lica; 55580506 – troškovi ostalih taksi koji ne mogu biti kontrolisani; 54900 – troškovi ostalih dugoročnih rezervisanja– za sudske sporove; 50191506 – raspoloživost sekundarne regulacije; 50192506 – raspoloživost tercijarne regulacije; 55520506 – troškovi za zaštitu životne sredine koji se

*ne mogu kontrolisati; 57930506 – naknade šteta drugim licima koje nije moguće kontrolisati; 55910506 – troškovi javnog oglašavanja koje nije moguće kontrolisati; 53909506 – troškovi usluga zaštite i ispitivanja koji se ne mogu kontrolisati; 55599506 – ostali troškovi iz kto 555 koji se ne mogu kontrolisati u skladu sa zakon; Analitičke kartice konta glavne knjige za razdoblje od 01.01.2023 – 31.12.2023. godine za sljedeća konta: 61224 – nadoknada prekomjerne preuzete reaktivne el.energije; 501992 – trošak za prekomjerno preuzetu reaktivnu električnu energiju; 612294 – neadekvatnost i neraspoloživost isporuke energije po osnovu tercijarne re; 69200 – prihodi iz prethodnih izvještajnih perioda; 65901 – prihodi po osnovu prefakturisanja troškova; 61225 – prihod po osnovu viška sredstava iz balansnog mehanizma; 61220511 – prihodi od alokacija kapaciteta; 64000 – prihodi od premija; 61220513 – prihodi od priključenja na mrežu; 67840 – prihodi od rezervisanja za sudske sporove; 65902 – prihodi od usluga na osnovu međunarodnih ugovora; 67020 – prihodi od zakupa optičkih vlakana; 67030 – prihodi od usluga održavanja optičkih vlakana; 57060 – optička vlakna u mreži; 61222 – ITC (CBT); 50499506 – nabavna vrijedost prodane robe – ITC koje nije moguće kontrolisati; 50190 – nabavna vrijednost prodane robe – gubici u prenosnom sistemu”.*

Agencija je 29.07.2024. godine uputila Zahtjev za dostavljanje podataka o količinama električne energije isporučene kupcima priključenim na prenosni sistem, po mjesecima za 2023. godinu, u višoj i nižoj tarifi i kupcima, broj 24/2408-4.

Postupajući po navedenom zahtjevu, CGES je 31.07.2024. godine dostavio tražene podatke uz dopis broj 300-RAE/24-1499/7, u Agenciji zaveden 01.08.2024. godine pod brojem 24/2408-5.

Na osnovu dostavljenih podataka i dokumentacije izračunate su razlike ostvarenih u odnosu na utvrđene troškove na koje energetski subjekat ne može uticati, prihode od regulisane djelatnosti, ostale prihode, pa je ocijenjeno da je ispunjen uslov za pokretanje postupka utvrđivanja iznosa korekcija regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije iz člana 61 stav 2 Zakona.

Agencija je 03.10.2024. godine uputila CGES-u Obavještenje o pokretanju postupka za utvrđivanje korekcija u toku regulatornog perioda, broj 24/2408-9, kojim je ujedno traženo i dostavljanje sljedeće dokumentacije: potpisana i pečatirana dokumentacija dostavljena u Excel formatu, po zahtjevu Agencije broj 24/2408-1 od 02.07.2024. godine, uz dopis CGES-a, broj 300-RAE/22-58/73 od 19.07.2024. godine, u Agenciji zaveden pod brojem 24/2408-2 od 23.07.2024. godine; potpisana i pečatirana dokumentacija dostavljena u Excel formatu, po zahtjevu Agencije broj 24/2408-4 od 29.07.2024. godine, uz dopis CGES-a, broj 300-RAE/24-1499/7 od 31.07.2024. godine, u Agenciji

zaveden pod brojem 24/2408-5 od 1.08.2024. godine; potpisana i pečatirana dokumentacija, koja se odnosi na tehničke podatke za 2023. godinu, dostavljena u Excel formatu, uz dopis CGES-a broj 300-RAE/24-851/4 od 29.05.2024. godine, u Agenciji zaveden pod brojem 24/1105-4 od 30.05.2024. godine.

Postupajući po navedenom obavještenju, CGES je, uz dopis broj 300-RAE/24-2655/2 od 08.10.2024. godine, u Agenciji zaveden pod brojem 24/2408-10 od 10.10.2024. godine, dostavio traženu dokumentaciju.

Obavještenje o pokretanju postupka za utvrđivanje korekcija u toku regulatornog perioda, kao i dostavljena dokumentacija su objavljeni na internet stranici Agencije, u skladu sa članom 9 stav 3 Pravila.

Izvršena je analiza podataka i dokumentacije dostavljene u postupku i izračunate su korekcije regulatorno dozvoljenog prihoda, koje su sadržane u ovom izvještaju.

## **2. UTVRĐIVANJE IZNOSA KOREKCIJA REGULATORNO DOZVOLJENOG PRIHODA**

### **2.1. Troškovi poslovanja na koje energetski subjekat ne može uticati**

Članom 6 stav 2 Pravila propisano je da se korekcije troškova poslovanja na koje energetski subjekat ne može uticati utvrđuju kao razlika utvrđenih i ostvarenih troškova u godini za koju se vrši korekcija i za koju postoje konačni podaci.

Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina („Službeni list CG“, broj 131/11) (u daljem tekstu: Odluka iz 2022. godine), troškovi poslovanja na koje energetski subjekat ne može uticati utvrđeni su u iznosu od **9.916.196,51 €** za 2023. godinu.

Uz dopis, broj 300-RAE/22-58/73 od 19.07.2024. godine, CGES je dostavio pregled ostvarenja troškova na koje se ne može uticati u 2023. godini i analitičke kartice konta:

- 55509506 – troškovi poreza na imovinu, u iznosu od 1.322.303,06 €;
- 55519506 – troškovi naknada za licencu, u iznosu od 492.252,58 €;
- 55539506 – troškovi korišćenja gradskog zemljišta, u iznosu od 3.833,93 €;
- 53950506 – troškovi komunalnih usluga (smeće, deponija), u iznosu od 43.335,28 €;
- 55549506 – troškovi naknada za postavljanje energetske infrastrukture uz/pri željezničkoj infrastrukturi, u iznosu od 1.939,20 €;
- 55588506 – troškovi naknada za elektronske komunikacije, u iznosu od 100,00 €;
- 55580506 – troškovi taksi, u iznosu od 1.728,85 €;
- 50191506 – raspoloživost sekundarne regulacije, u iznosu od 1.706.730,64 €;
- 50192506 – raspoloživost tercijarne regulacije, u iznosu od 184.585,05 €;
- 55400 – troškovi članarina poslovnim udruženjima koji su u funkciji regulisane djelatnosti, u iznosu od 10.000,00 (odnose se na trošak članarine u CIGRE);
- 55400506 – troškovi članarina poslovnim udruženjima, u iznosu od 380.908,44 € (od čega se 369.558,44 odnosi na troškove članarine u ENTSO-E i SECI, 10.000,00 € na trošak po osnovu

članarine u MEDTSO i 1.350 € koji se odnose na neodobrene troškove članarine u Uniji poslodavaca Crne Gore);

- 55079506 – troškovi drugih neproizvodnih usluga na osnovu međunarodnih ugovora, u iznosu od 499.968,19 € (od kojih se 93.951,60 € odnosi na troškove usluga prekogranične dodjele kapaciteta, 24.000,00 € na troškove usluga koordinacije SMM regulacionog bloka, 186.000,00 € na troškove po osnovu usluga RSCI, 64.074,81 € na troškove RSC u okviru ENTSO-E, 90.758,69 € na troškove CN u okviru ENTSO-E, 1.870,39 € na troškove „SLA FSKar“, 9.650,00 € na troškove eksterne revizije MVS Audit ENTSO-E, 4.823,00 € na troškove rada ENTSO-E regionalne grupe Kontinentalna Evropa, a 24.839,70 € se odnose na neodobrene troškove za održavanje ENTSO-E platforme);
- 55520506 – troškovi za zaštitu životne sredine, u iznosu od 41.078,14 €;
- 55599506 – ostali troškovi koji se ne mogu kontrolisati u skladu sa zakonom, u iznosu od 250.137,12 € (od kojih se 19.072,96 € odnosi na troškove sprovođenja postupaka nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka posredstvom BELEN-a, 226.064,16 € na naknadu za rad Operatora tržišta električne energije i 5.000,00 € na naknadu za ažuriranje plana razvoja i investicionih planova);
- 54900 – troškovi ostalih dugoročnih rezervisanja – za sudske sporove, u iznosu od 232.574,83 €;
- 57930506 – naknade šteta drugim licima, u iznosu od 127.705,80 €;
- 55910506 – troškovi javnog oglašavanja, u iznosu od 3.757,87 €;
- 53909506 – troškovi usluga zaštite i ispitivanja, u iznosu od 44.855,40 €.

Ukupni dokumentovani ostvareni troškovi na koje se ne može uticati, dobijeni kao zbir iznosa opravdanih troškova iz ovjerenih analitičkih kartica, iznose 5.347.794,38 €. Pored navedenih troškova, Odlukom iz 2022. godine utvrđeni su troškovi poreza na dobit pravnih lica za 2023. godinu u iznosu od 2.013.428,31 €, saglasno članu 10 stav 5 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije ("Službeni list CG", br. 71/22, 101/22, 124/22, 37/23) (u daljem tekstu: Metodologija). Uvidom u Iskaz o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha) u 2023. godini, koji je objavljen na portalu Poreske uprave<sup>1</sup>, utvrđeno je da je CGES ostvario

---

<sup>1</sup> <https://eprijava.tax.gov.me/TaxisPortal>



navedeni trošak u iznosu od 5.408.053,00 €. Uzimajući navedeno u obzir, ostvareni troškovi poslovanja na koje se ne može uticati u 2023. godini iznosili su **10.755.847,38 €** (5.347.794,38 €+ 5.408.053,00 €).

Kako su troškovi poslovanja na koje subjekat ne može uticati za 2023. godinu utvrđeni u iznosu od 9.916.196,51 €, a ostvareni u iznosu od 10.755.847,37 €, utvrđuje se korekcija u iznosu od **839.650,87 €** (9.916.196,51 € - 10.755.847,38 €), **u korist energetskog subjekta.**

## 2.2. Prihod od regulisane djelatnosti

### 2.2.1. Prihod od regulisane djelatnosti koji se odnose na angažovanje kapaciteta za Operatora prenosnog sistema (fakturisana realizacija)

Članom 6 stav 3 Pravila propisano je da se korekcija prihoda od regulisane djelatnosti, koji se odnose na angažovanje kapaciteta za operatora prenosnog sistema (fakturisana realizacija), utvrđuju kao razlika ostvarenog i utvrđenog prihoda, nastala po osnovu odstupanja u ostvarenju elemenata za obračun na osnovu kojih se utvrđuje cijena za angažovanje kapaciteta za godinu za koju se vrši korekcija i za koju postoje konačni podaci, na način propisan članom 17 ovih pravila.

Članom 17 Pravila propisano je da se korekcija fakturisane realizacije po osnovu angažovanja prenosnog kapaciteta utvrđuje primjenom sljedeće formule:

$$K_{ak}^{FR} = K_{ak}^{FRok} + K_{ak}^{FRproiz}$$

gdje je:

$$K_{ak}^{FRok} = \sum_m C_k * MK_{os}^m - 12 * C_k * MK_{ut}$$

- $C_k$  - cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta za ostale korisnike, utvrđena za godinu za koju se vrši korekcija, (€/MW),
- $m$  - 1, 2, 3, ..., 12,
- $MK_{os}^m$  - maksimalna snaga ostalih korisnika priključenih na prenosni sistem ostvarena u mjesecu „m“ u godini za koju se vrši korekcija, (MW),



**MK<sub>ut</sub>** - planirana maksimalna snaga ostalih korisnika priključenih na prenosni sistem, koja je korišćena prilikom utvrđivanja cijene za angažovanje prenosnog kapaciteta za godinu za koju se vrši korekcija, (MW),

$$K_{ak}^{FR\text{proiz}} = (12 * C_{aks}^{\text{Proiz}} * MK_{os}^{\text{proiz}} - 12 * C_{aks}^{\text{Proiz}} * MK_{ut}^{\text{proiz}}) + (C_{ake}^{\text{Proiz}} * E_{os}^{\text{proiz}} - C_{ake}^{\text{Proiz}} * E_{ut}^{\text{proiz}})$$

**C<sub>aks</sub><sup>Proiz</sup>** - cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi, utvrđena za godinu za koju se vrši korekcija, (€/MW),

**MK<sub>os</sub><sup>proiz</sup>** - maksimalno raspoloživa snaga svih proizvodnih objekata priključenih na prenosni sistem u godini za koju se vrši korekcija, (MW),

**MK<sub>ut</sub><sup>proiz</sup>** - planirana maksimalno raspoloživa snaga proizvodnih objekata priključenih na prenosni sistem, koja je korišćena prilikom utvrđivanja cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi za godinu za koju se vrši korekcija, (MW),

**C<sub>ake</sub><sup>Proiz</sup>** - cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji, utvrđena za godinu za koju se vrši korekcija, (€/MWh),

**E<sub>os</sub><sup>proiz</sup>** - električna energija proizvedena od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem u godini za koju se vrši korekcija, (MWh),

**E<sub>ut</sub><sup>proiz</sup>** - planirana proizvodnja električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem, koja je korišćena prilikom

utvrđivanja cijene za angažovanje prenosnog kapaciteta za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji, za godinu za koju se vrši korekcija, (MWh).

Cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta za ostale korisnike utvrđena je Odlukom iz 2022. godine u iznosu od **1,0122 €/kW/mjesec** za 2023. godinu, na osnovu planirane maksimalne snage ostalih korisnika priključenih na prenosni sistem u 2023. godini od **493.280 kW**.

U sljedećoj tabeli su prikazane maksimalne snage ostalih korisnika koje su ostvarene u 2023. godini, dostavljene od strane CGES-a.

*Tabela 1. Mjesečna ostvarenja maksimalne snage ostalih korisnika u 2023. godini*

<b>Maksimalna snaga korisnika priključenih na prenosni sistem (kW)</b>	
<b>mjesec</b>	<b>2023</b>
januar	526.388,34
februar	609.155,90
mart	469.528,14
april	466.952,58
maj	375.991,28
jun	457.378,74
jul	609.880,88
avgust	607.389,28
septembar	471.082,48
oktobar	397.377,00
novembar	539.383,62
decembar	550.046,08

Primjenom formule iz člana 17 stav 1 Pravila u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje korekcije fakturisane realizacije za angažovanje kapaciteta od ostalih korisnika ( $K_{ak}^{FRok}$ ), ova korekcija se utvrđuje u iznosu od **163.160,89 €** za 2023. godinu u korist korisnika prenosnog sistema.

Cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi, za 2023. godinu utvrđena je Odlukom iz 2022. godine u iznosu od **103,0242 €/MW/mjesec**, koja je utvrđena na osnovu planiranih maksimalno raspoloživih snaga proizvodnih objekata priključenih na prenosni sistem u 2023. godini od **967,00 MW**.

Prosječna ostvarena maksimalno raspoloživa snaga svih proizvodnih objekata priključenih na prenosni sistem, dostavljena od strane CGES-a, iznosi **968 MW** za 2023. godinu.

Cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji, utvrđena je Odlukom iz 2022. godine u iznosu od i **0,4639 €/MWh** za 2023. godinu, na osnovu planirane proizvodnje električne energije korišćene prilikom utvrđivanja cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji od **3.309.097 MWh** za 2023. godinu

Prema podacima dostavljenim od strane CGES-a, ostvarena proizvodnja električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem u 2023. godini je iznosila **3.804.456,04 MWh**.

Primjenom formule iz člana 17 stav 1 Pravila, u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje korekcije fakturisane realizacije za angažovanje prenosnog kapaciteta od proizvođača priključenih na prenosni sistem ( $K_{ak}^{FRproiz}$ ), ova korekcija se utvrđuje u iznosu od **231.033,35 € u korist korisnika prenosnog sistema** za 2023. godinu (1.236,29 € korekcija po osnovu prihoda proizvođača za angažovanje kapaciteta fakturisano po maksimalno raspoloživoj snazi + 229.797,06 € korekcija po osnovu prihoda proizvođača za angažovanje kapaciteta fakturisano po aktivnoj električnoj energiji).

\*\*\*

Primjenom formule iz člana 17 stav 1 Pravila, korekcija prihoda od regulisane djelatnosti koji se odnose na angažovanje kapaciteta utvrđuje se u iznosu od **394.194,24 € u korist korisnika prenosnog sistema** za 2023. godinu (163.160,89 € + 231.033,35 €).

## **2.2.2. Prihodi od regulisane djelatnosti po osnovu opravdanih gubitaka za Operatora prenosnog sistema (fakturisana realizacija)**

Članom 14 stav 2 Pravila je propisano da se korekcija prihoda operatora prenosnog sistema od regulisane djelatnosti po osnovu opravdanih gubitaka, utvrđuje primjenom sljedeće formule:

$$K^{FR} = K^{FRgok} + K^{FRgProiz}$$

gdje je:

$$K^{FRgok} = Cg^{ok} * E_{os}^{ok} - Cg^{ok} * E_{ut}^{ok}$$

- $Cg^{ok}$  - cijena gubitaka koju plaćaju ostali korisnici prenosnog sistema u višoj i nižoj tarifi, utvrđena za godinu za koju se vrši korekcija, (€/MWh),
- $E_{os}^{ok}$  - električna energija isporučena ostalim korisnicima prenosnog sistema u godini za koju se vrši korekcija, u višoj i nižoj tarifi, (MWh),
- $E_{ut}^{ok}$  - električna energija planirana za isporuku ostalim korisnicima prenosnog sistema za godinu za koju se vrši korekcija, koja je korišćena prilikom utvrđivanja cijene gubitaka za ostale korisnike, u višoj i nižoj tarifi (MWh).

$$K^{FRgProiz} = Cg^{Proiz} * E_{os}^{Proiz} - Cg^{Proiz} * E_{ut}^{Proiz}$$

- $Cg^{Proiz}$  - cijena opravdanih gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, utvrđena za godinu za koju se vrši korekcija, (€/MWh),
- $E_{os}^{Proiz}$  - ostvarena proizvodnja električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem u godini za koju se vrši korekcija, (MWh),
- $E_{ut}^{Proiz}$  - planirana proizvodnja električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem, koja je korišćena prilikom utvrđivanja cijene gubitaka za proizvođače priključene na prenosni sistem za godinu za koju se vrši korekcija, (MWh).

Cijena gubitaka koju plaćaju ostali korisnici prenosnog sistema utvrđena je za 2023. godinu Odlukom iz 2022. godine u iznosu od **0,4078 €/kWh** u višoj tarifi, odnosno **0,2039 €/kWh** u nižoj tarifi, na osnovu količina električne energije planiranih za isporuku ostalim korisnicima prenosnog sistema u 2023. godini od **1.696.161,83 MWh** u višoj tarifi, odnosno od **959.901,17 MWh** u nižoj tarifi.

Prema podacima dostavljenim od strane CGES-a, električna energija isporučena ostalim korisnicima prenosnog sistema električne energije u 2023. godini iznosila je **1.832.165,85 MWh** u višoj tarifi, odnosno **1.038.331,33 MWh** u nižoj tarifi.

Primjenom formule iz člana 14 stav 2 Pravila u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje korekcije fakturisane realizacije od ostalih korisnika po osnovu opravdanih gubitaka ( $K^{FRgok}$ ), ova korekcija se za 2023. godinu utvrđuje u iznosu od **714.543,48 €** u korist korisnika prenosnog sistema.

Cijena gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, za 2023. godinu utvrđena je Odlukom za period 2022-2025. godina u iznosu od **1,6947 €/MWh**, na osnovu količina električne energije planiranih za isporuku ostalim korisnicima prenosnog sistema u 2023. godini od **3.309.097 MWh**.

Prema podacima dostavljenim od strane CGES-a, ostvarena proizvodnja električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem u 2023. godini je iznosila **3.804.456,04 MWh**.

Primjenom formule iz člana 14 stav 2 Pravila u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje korekcije fakturisane realizacije od proizvođača priključenih na prenosni sistem po osnovu opravdanih gubitaka ( $K^{FRgProiz}$ ), ova korekcija se za 2023. godinu utvrđuje u iznosu od **839.484,96 €, u korist korisnika prenosnog sistema**.

\*\*\*

Primjenom formule iz člana 14 stav 2 Pravila, korekcija prihoda operatora prenosnog sistema od regulisane djelatnosti po osnovu opravdanih gubitaka se za 2023. godinu utvrđuje u iznosu od **1.554.028,44 € u korist korisnika prenosnog sistema** (714.543,48 € + 839.484,96 €).

### 2.3. Ostali prihodi

Članom 6 stav 7 Pravila propisano je da se korekcija ostalih prihoda utvrđuje se kao razlika ostvarenih i utvrđenih prihoda za godinu za koju se vrši korekcija i za koju postoje konačni podaci.

Odlukom iz 2022. godine, ostali prihodi za 2023. godinu utvrđeni su u iznosu od **26.126.828,67 €**.

Uz dopis broj 300-RAE/22-58/73 od 19.07.2024. godine CGES je dostavio pregled ostvarenja ostalih prihoda u 2023. godini i analitičke kartice konta:

- 67020 – prihodi od zakupa optičkih vlakana, u iznosu od 85.579,60 €;
- 67030 – prihod od usluga održavanja optičkih vlakana, u iznosu od 30.435,76 €;
- 57060 – optička vlakna u mreži, u iznosu od 4.555,22 €;

- 61220511 – prihodi od alokacije kapaciteta, u iznosu od 55.883.119,91 €;
- 61222 – ITC (CBT), u iznosu od 3.970.399,45 €;
- 50499506 – nabavna vrijednost prodate robe – ITC koje nije moguće kontrolisati, u iznosu od 322.309,04 €;
- 50190 – nabavna vrijednost prodate robe – gubici u prenosnom sistemu, u iznosu od 20.595.440,75 € (od čega se 3.992.549,94 € odnosi na troškove za pokrivanje gubitaka usled tranzita);
- 612294 – neadekvatnost i neraspoloživost isporuke energije po osnovu tercijarne regulacije, u iznosu od 499.042,35 €;
- 61224 – nadoknada prekomjerne preuzete reaktivne električne energije, u iznosu od 789.306,03 €;
- 501992 – trošak za prekomjerno preuzetu reaktivnu električnu energiju, u iznosu od 60.697,65 €;
- 65902 – prihodi od usluga na osnovu međunarodnih ugovora, u iznosu od 31.827,40 €;
- 69200 – prihodi iz prethodnih izvještajnih perioda, u iznosu od 517.048,08 €;
- 65901 – prihodi po osnovu prefakturisanja troškova, u iznosu od 21.488,31 €;
- 61225 – prihod po osnovu viška sredstava iz balansnog mehanizma, u iznosu od 289.263,99 €;
- 64000 – prihodi od premija, u iznosu od 665,00 €;
- 61220513 – prihodi od priključenja na mrežu, u iznosu od 2.107.150,00 €;
- 67840 – prihodi od rezervisanja za sudske sporove, u iznosu od 16.329,64 €.

Na osnovu dostavljenih podataka i dokumentacije utvrđeno je da neto prihodi od zakupa optičkih vlakana iznose 111.460,14 € (85.579,60 € + 30.435,76 € - 4.555,22 €). Agencija je Odlukom broj 11/523-8 od 11.05.2011. godine odobrila CGES-u obavljanje neenergetske djelatnosti – pružanje usluga iznajmljivanja optičkih vlakana. Prihod ostvaren po ovom osnovu dijeli se u odnosu 50:50% između CGES-a i korisnika usluga ovog operatora, zbog specifičnosti OPGW kabla usljed kojih nije moguće izvršiti razdvajanje troškova poslovanja na regulisanu i neregulisanu djelatnost. Polazeći od navedenog, za potrebe utvrđivanja korekcija prihoda od zakupa optičkih vlakana, uzima se u obzir polovina ostvarenog neto prihoda po ovom osnovu, a ona iznosi 55.730,07 €.

Na osnovu dostavljenih podataka i dokumentacije utvrđeno je da neto prihod od ITC mehanizma negativan i iznosi 344.459,53 € (3.970.399,45 € - 322.309,04 € - 3.992.549,94 €).

Na osnovu dostavljenih podataka i dokumentacije utvrđeno je da neto prihodi od nadoknade prekomjerne preuzete reaktivne električne energije iznose 728.608,38 € (789.306,03 € - 60.697,65 €).

Ukupno ostvareni ostali prihodi u 2023. godini iznose **59.805.813,60 €** (55.730,07 € + 55.883.119,91 - 344.459,53 € + 499.042,35 € + 728.608,38 € + 31.827,40 € + 517.048,08 € + 21.488,31 € + 289.263,99 € + 665,00 € + 2.107.150,00 € + 16.329,64 €).

Kako su ostali prihodi za 2023. godinu utvrđeni u iznosu od 26.126.828,67 €, a ostvareni u iznosu od 59.805.813,60 €, utvrđuje se korekcija u iznosu od **33.678.984,93 €** (59.805.813,60 € - 26.126.828,67 €), **u korist korisnika prenosnog sistema.**

#### **2.4. Povrat na sredstva**

Članom 6 stav 5 Pravila propisano je da se amortizacija i povrat na sredstva iz stava 1 tačka 4 ovog člana za operatore prenosnog i distributivnog sistema koriguju po osnovu realizacije investicija koje su sastavni dio regulatorne osnove sredstava utvrđene za godinu za koju se vrši korekcija i za koju postoje konačni podaci, na način propisan članom 19 ovih pravila.

Članom 19 stav 2 Pravila utvrđene su formule koje se primjenjuju za utvrđivanje korekcije povrata na sredstva za operatore prenosnog i distributivnog sistema.

Predmet utvrđivanja korekcija u ovom postupku je 2023. godina. Odlukom iz 2022. godine utvrđeni povrat na sredstva za 2023. godinu je obračunat na osnovu vrijednosti osnovnih sredstava na kraju 2021. godine, u skladu sa članom 14 stav 1 Metodologije. Vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2021. godine je u momentu donošenja Odluke iz 2022. godine bila konačan podatak, a regulatorna osnova sredstava za koju je utvrđen povrat na sredstva nije obuhvatala vrijednost planiranih investicija, pa stoga, saglasno članu 6 stav 5 i članu 19 stav 2 Pravila, nema osnova za vršenje korekcija povrata na sredstva.

#### **2.5. Amortizacija**

Članom 6 stav 5 Pravila propisano je da se amortizacija i povrat na sredstva iz stava 1 tačka 4 ovog člana za operatore prenosnog i distributivnog sistema koriguju po osnovu realizacije investicija koje su sastavni dio regulatorne osnove sredstava utvrđene za godinu za koju se vrši korekcija i za koju postoje konačni podaci, na način propisan članom 19 ovih pravila.



Članom 19 stav 1 Pravila utvrđene su formule koje se primjenjuju za utvrđivanje korekcije amortizacije za operatore prenosnog i distributivnog sistema.

Predmet utvrđivanja korekcija u ovom postupku je 2023. godina. Odlukom iz 2022. godine utvrđena amortizacija za 2023. godinu obračunata je na osnovu vrijednosti osnovnih sredstava na kraju 2021. godine, u skladu sa članom 12 stav 1 Metodologije. Vrijednost osnovnih sredstava na kraju 2021. godine je u momentu donošenja Odluke iz 2022. godine bila konačan podatak, pa se utvrđeni troškovi amortizacije nijesu odnosili na amortizaciju sredstava čija je aktivacija planirana, zbog čega, saglasno članu 6 stav 5 i članu 19 stav 1 Pravila, nema osnova za vršenje korekcija amortizacije.

### 3. PROVJERA ISPUNJENOSTI USLOVA ZA VRŠENJE KOREKCIJA U TOKU PERIODA

Za 2023. godinu, korekcija po osnovu troškova na koje energetski subjekat ne može uticati iznosi 839.650,87 € u korist energetskog subjekta, po osnovu prihoda od regulisane djelatnosti – fakturisana realizacija iznosi 1.948.222,68 € u korist korisnika sistema i po osnovu ostalih prihoda iznosi 33.678.984,93 € u korist korisnika prenosnog sistema, kako je prikazano u tabeli koja slijedi.

*Tabela 2. Prikaz ukupnih korekcija za 2023. godinu*

<b>KOREKCIJE U TOKU PERIODA ZA 2023. GODINU</b>			
<b>R.B.</b>	<b>Kategorija</b>	<b>Korekcije (€)</b>	<b>Napomena</b>
1	Troškovi poslovanja na koje subjekat ne može uticati	839.650,87	u korist energetskog subjekta
2	Prihodi od regulisane djelatnosti	1.948.222,68	u korist korisnika prenosnog sistema
3	Amortizacija	0,00	-
4	Povrat na sredstva	0,00	-
5	Ostali prihodi	33.678.984,93	u korist korisnika prenosnog sistema
<b>Ukupno</b>		<b>34.787.556,74</b>	u korist korisnika prenosnog sistema
Utvrđeni RDP za 2023			23.203.503,70
<b>Provjera uslova od 10%</b>			<b>149,92%</b>

Ukupne korekcije za 2023. godinu iznose **34.787.556,74 €**, u korist korisnika prenosnog sistema električne energije, a regulatorno dozvoljeni prihod za 2023. godinu utvrđen je u iznosu od **23.203.503,70 €**. Odstupanje ukupnih korekcija od utvrđenog regulatorno dozvoljenog prihoda iznosi **149,92%** ( $34.787.556,74 \text{ €} / 23.203.503,70 \text{ €}$ ), što znači da je **ispunjen uslov propisan članom 61 stav 2 Zakona za vršenje korekcija u toku perioda 2023-2025. godina.**

U skladu sa članom 61 stav 2 Zakona ako je tokom perioda primjene utvrđenih cijena i/ili naknada, odstupanje troškova na koje energetski subjekat ne može uticati, prihoda od regulisane djelatnosti, ostalih prihoda, amortizacije i povrata na sredstva, kumulativno veće od 10% u odnosu na utvrđeni regulatorno dozvoljeni prihod, Agencija na zahtjev subjekta ili po službenoj dužnosti utvrđuje odgovarajuće korekcije.

Na osnovu izloženog konstatuje se ispunjenost uslova iz citiranog člana 61 stav 2 Zakona za sprovođenje postupka utvrđivanja korekcija u toku regulatornog perioda 2023-2025. godina, po službenoj dužnosti.

#### **4. PREDLOG IZNOSA KOREKCIJA I NJIHOVA PRIMJENA**

Članom 11 stav 1 Pravila propisano je da se korekcija utvrđena u toku regulatornog perioda primjenjuje u prvoj narednoj godini tekućeg regulatornog perioda, dok je stavom 2 navedenog člana propisano da, izuzetno od stava 1 ovog člana, ako bi primjena korekcije imala nepovoljan uticaj na poslovanje energetskog subjekta ili na kupce električne energije, Agencija može korekcije primijeniti na više regulatornih godina, odnosno regulatornih perioda.

Utvrđene korekcije su dominantno rezultat odstupanja ostvarenih prihoda po osnovu dodjele prekograničnih kapaciteta u odnosu na utvrđene, koji zavise od cijene prekograničnih kapaciteta koja se formira na tržišnim principima. Navedeno znači da prihod od dodjele prekograničnih kapaciteta može značajno varirati iz godine u godinu zavisno od potražnje učesnika na tržištu i raspoloživosti kapaciteta. Polazeći od navedenog, primjena cjelokupnog iznosa utvrđenih korekcija u 2025. godini imala bi nepovoljan uticaj na poslovanje energetskog subjekta, budući da bi finansiranje njegovog poslovanja u cjelosti zavisilo od (neizvjesnih) budućih prihoda od alokacije kapaciteta, što bi moglo ugroziti njegovu održivost. Pored navedenog, Operator prenosnog sistema električne energije će u 2025. godini biti izložen novim troškovima koji proizlaze iz procesa povezivanja crnogorskog dan-unaprijed tržišta električne energije sa italijanskim tržištem, a time i jedinstvenim evropskim tržištem,

koji nijesu sastavni dio utvrđenog regulatorno dozvoljenog prihoda za 2025. godinu, budući da su aktivnosti na ovom projektu započete tokom 2024. godine.

Polazeći od navedenog, utvrđene korekcije će se primijeniti na više regulatornih godina, i to **9.448.222,68 € u 2025. godini**, dok će se za ostatak utvrđenih korekcija donijete posebne odluke. Navedeni iznos koji je predviđen za primjenu u 2025. godini odnosi se na:

- Korekciju prihoda od regulisane djelatnosti u iznosu od **1.948.222,68 €**, u korist korisnika prenosnog sistema (163.160,89 € + 714.543,48 € + 229.797,06 € + 1.236,29 € + 839.484,96 €), i
- Korekciju ostalih prihoda u iznosu od **7.500.000,00 €**, u korist korisnika prenosnog sistema.

Umanjenjem regulatorno dozvoljenog prihoda koji se transponuje u cijene, utvrđenog za 2025. godinu Odlukom iz 2022. godine u iznosu od 25.385.258,37 €, za iznos utvrđene korekcije u korist korisnika prenosnog sistema električne energije u iznosu od 9.448.222,68 €, dobija se prihod od **15.937.035,69€** koji se nadoknađuje od:

- a) proizvođača električne energije priključenih na prenosni sistem, u iznosu od **5.756.767,05 €**, i
- b) ostalih korisnika prenosnog sistema, u iznosu od **10.180.268,64 €**.

Uticaj navedenih korekcija na cijene za korišćenje prenosnog sistema električne energije za 2025. godinu su prikazane u narednim poglavljima ovog izvještaja.

## **5. ALOKACIJA REGULATORNO DOZVOLJENOG PRIHODA KOJI SE TRANSPONUJE U CIJENE NA KORISNIKE PRENOSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA 2025. GODINU**

Članom 17 stav 2 Metodologije propisano je da se regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponuje u cijene obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od korisnika priključenih na prenosni sistem po cijenama kojima se nadoknađuju troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta i cijenama kojima se nadoknađuju troškovi opravdanih gubitaka.

### 5.1. ALOKACIJA TROŠKOVA ZA ANGAŽOVANJE PRENSNOG KAPACITETA KOJI SE TRANSPONUJU U CIJENE ZA 2025. GODINU

Članom 18 stav 2 Metodologije propisano je da se troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$ ) izračunavaju na osnovu troškova amortizacije, povrata na sredstva, troškova poslovanja na koje se može uticati iz člana 8 stav 10 ove metodologije i troškova poslovanja na koje se ne može uticati, umanjeno za ostale prihode i naknadu za rad operatora tržišta, uz primjenu odgovarajućih korekcija navedenih kategorija troškova i prihoda i faktora za kvalitet iz člana 6 stav 4 ove metodologije, dok je stavom 8 istog člana propisano da pri izračunavanju troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$ ) korekcije ne obuhvataju korekciju fakturisane realizacije, već se one uzimaju u obzir u skladu sa članom 23 i članom 25 stav 2 Metodologije.

Troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$ ), sastoje se od troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{opex-}$ ) i troškova amortizacije i povrata na sredstva koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{capex}$ ).

Saglasno članu 19 stav 1 tačka 1 Metodologije, izračunati su troškovi poslovanja na koje se može uticati koji se transponuju u cijene  $\mathbf{TAK}_{t+n}^{opex-}$  za 2025. godinu, i to:

*Tabela 3. Troškovi poslovanja na koje se može uticati koji se transponuju u cijene za 2025. godinu*

Troškovi poslovanja na koje se može uticati koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{opex-}$ ) utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani troškovi poslovanja na koje se može uticati koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{opex-}$ )
4.209.648,20 €	733.752,50 €

Saglasno članu 19 stav 1 tačka 2 Metodologije, izračunati su troškovi amortizacije i povrata na sredstva koji se transponuju u cijene  $\mathbf{TAK}_{t+n}^{capex}$  za 2025. godinu, i to:

*Tabela 4. Troškovi amortizacije i povrata na sredstva koji se transponuju u cijene za 2025. godinu*

Troškovi amortizacije i povrata na sredstva koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{capex}$ ) utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani troškovi amortizacije i povrata na sredstva koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{capex}$ )
---	--

5.444.297,01 €	1.420.192,71 €
----------------	----------------

Polazeći od toga da, u skladu sa članom 39 stav 1 Metodologije, parametar alfa iznosi 0 za sve godine regulatornog perioda i da, u skladu sa članom 39 stav 2 i članom 40 navedene metodologije, faktor za kvalitet iznosi 0 za sve godine regulatornog perioda, saglasno članu 18 stav 2 Metodologije, izračunati su troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$ ) za 2025. godinu, i to:

*Tabela 5. Troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se transponuju u cijene za 2025. godinu*

Troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$ ) utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{TUT}$ )
9.653.945,21 € (4.209.648,20 € + 5.444.297,01 €)	2.153.945,21 € (733.752,50 € + 1.420.192,71 €)

#### **a) Alokacija troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta na proizvođače za 2025.godinu**

Troškovi korišćenja sistema, koji se alociraju na proizvođače ( $\mathbf{TK}_{t+n}^{Proiz}$ ), izračunavaju u skladu sa članom 20 Metodologije, kao zbir dijela troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati, iz člana 21 ove metodologije ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{Popex-}$ ), dijela troškova amortizacije i povrata na sredstva, iz člana 22 ove metodologije ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{Pcapex}$ ) i dijela troškova opravdanih gubitaka iz člana 27 stav 1 ove metodologije ( $\mathbf{TPg}_{t+n}^{Proiz}$ ).

- Članom 21 Metodologije propisano je da se dio troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati koji se transponuju u cijene, koji pokrivaju proizvođači ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{Popex-}$ ) izračunava kao proizvod troškova poslovanja na koje se može uticati koji se transponuju u cijene ( $\mathbf{TAK}_{t+n}^{opex-}$ ) i koeficijenta koji odražava obavezu proizvođača za upravljanje, eksploataciju i održavanje sredstava operatora ( $\mathbf{K}_{t+n}^{Popex-}$ ), dok se navedeni koeficijent izračunava na osnovu podataka o:
  - proizvodnji električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem za regulatornu godinu ( $\mathbf{E}_{t+n}^{Proiz}$ ), i
  - električnoj energiji, planiranoj energetske bilansom za svaku godinu regulatornog perioda za isporuku iz prenosnog sistema na mjestima isporuke ostalim korisnicima ( $\mathbf{E}_{t+n}^{OS}$ ).

Dugoročnim energetske bilansom Crne Gore za period 2023-2025. godine („Službeni list CG“, broj 87/22) (u daljem tekstu: Dugoročni energetski bilans), proizvodnja električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem ( $E_{t+n}^{proiz}$ ) planirana je u iznosu od 3.541.398,00 MWh za 2025. godinu, dok je električna energija planirana za isporuku iz prenosnog sistema na mjestima isporuke ostalim korisnicima ( $E_{t+n}^{os}$ ) u iznosu od 2.620.412,00 MWh za 2025. godinu.

Na osnovu navedenih podataka, a u skladu sa članom 21 Metodologije, izračunat je koeficijent koji odražava obavezu proizvođača za upravljanje, eksploataciju i održavanje sredstava operatora ( $K_{t+n}^{Popex-}$ ) u vrijednosti od **57,47%** za 2025. godinu.

Saglasno članu 21 Metodologije, izračunat je dio troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Popex-}$ ) za 2025. godinu, i to:

*Tabela 6. Dio troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati koji pokrivaju proizvođači za 2025. godinu*

Dio troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Popex-}$ ) utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Popex-}$ )
2.419.284,82 € (4.209.648,20 € * 0,5747)	421.687,56 € (733.752,50 € * 0,5747)

- Članom 22 stav 1 Metodologije propisano je da se dio utvrđene amortizacije i povrata na sredstva, koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Pcapex}$ ) izračunava kao proizvod faktora učešća proizvođača u pokrivanju dijela utvrđenih kapitalnih troškova za korišćenje kapaciteta prenosnog sistema i koeficijenta koji odražava obavezu proizvođača za upravljanje, eksploataciju i održavanje sredstava operatora ( $K_{t+n}^{Pcapex}$ ) i troškova amortizacije i povrata na sredstva koji se transponuju u cijene ( $TAK_{t+n}^{capex}$ ), dok je stavom 2 istog člana propisan način izračunavanja navedenog koeficijenta.

Koeficijent koji odražava obavezu proizvođača za upravljanje, eksploataciju i održavanje sredstava operatora ( $K_{t+n}^{Pcapex}$ ) izračunat je saglasno članu 22 stav 2 Metodologije, na osnovu podataka o vodovima i trafostanicama u prenosnom sistemu dostavljenim od strane CGES-a u Obrascu P,

pojašnjenja CGES-a dostavljenih dopisom broj 22/3136-6 od 18.10.2022. godine, kao i podataka kojima raspolaže Agencija, u iznosu od **23,74%** za 2025. godinu.

Primjenom člana 22 stav 1 Metodologije, izračunat je dio utvrđene amortizacije i povrata na sredstva sistema koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Pcapex}$ ) za 2025. godinu, i to:

*Tabela 7. Dio utvrđene amortizacije i povrata na sredstva sistema koji pokrivaju proizvođači za 2025. godinu*

Dio utvrđene amortizacije i povrata na sredstva sistema koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Pcapex}$ ) utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio utvrđene amortizacije i povrata na sredstva sistema koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Pcapex}$ )
1.292.476,11 € (5.444.297,01 € * 0,2374)	337.153,75 € (1.420.192,71 € * 0,2374)

#### **b) Alokacija troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta na ostale korisnike za 2025. godinu**

U skladu sa članom 24 Metodologije, a na osnovu prethodno izračunatih troškova za angažovanje prenosnog sistema koji se transponuju u cijene ( $TAK_{t+n}^{TUT}$ ), dijela troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Popex-}$ ) i dijela utvrđene amortizacije i povrata na sredstva koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Pcapex}$ ), izračunati su troškovi angažovanja prenosnog kapaciteta koji se alociraju na ostale korisnike  $TAK_{t+n}^{Kup}$  za 2025. godinu, i to:

*Tabela 8. Troškovi angažovanja prenosnog kapaciteta koji se alociraju na ostale korisnike za 2025. godinu*

Troškovi angažovanja prenosnog kapaciteta koji se alociraju na ostale korisnike ( $TAK_{t+n}^{Kup}$ ) utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani troškovi angažovanja prenosnog kapaciteta koji se alociraju na ostale korisnike ( $TAK_{t+n}^{Kup}$ )
5.942.184,28 € (9.653.945,21 € - 2.419.284,82 € - 1.292.476,11 €)	1.395.103,90 € (2.153.945,21 € - 421.687,56 € - 337.153,75 €)



## 5.2. ALOKACIJA TROŠKOVA OPRAVDANIH GUBITAKA KOJI SE TRANSPONUJU U CIJENE ZA 2025. GODINU

Troškovi opravdanih gubitaka koji se transponuju u cijene ( $TP_{g,t+n}^{TUT}$ ) utvrđeni su za 2025. godinu Odlukom iz 2022. godinu, saglasno članu 19 stav 2 Metodologije, u iznosu od 15.376.769,06 €.

### a) Alokacija troškova opravdanih gubitaka na proizvođače za 2025. godinu

Članom 27 Metodologije propisan je način izračunavanja dijela troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju proizvođači ( $TP_{g}^{Proiz}$ ). Saglasno navedenom članu, Odlukom iz 2022. godine utvrđen je dio troškova opravdanih gubitaka koje pokrivaju proizvođači ( $TP_{g}^{Proiz}$ ) u iznosu od 6.284.039,93 € za 2025. godinu.

Saglasno članu 61 stav 2 Zakona i članu 6 Pravila u postupku utvrđivanja korekcija u toku regulatornog perioda ne utvrđuju se korekcije troškova opravdanih gubitaka, pa stoga nema izmjena u utvrđenom iznosu dijela troškova opravdanih gubitaka koje pokrivaju proizvođači električne energije priključeni na prenosni sistem ( $TP_{g}^{Proiz}$ ).

### b) Alokacija troškova opravdanih gubitaka na ostale korisnike

Članom 28 Metodologije propisano je da se dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici ( $TP_{g,t+n}^{ok}$ ), izračunava na osnovu:

- troškova opravdanih gubitaka u prenosnom sistemu koji se transponuju u cijene ( $TP_{g,t+n}^{TUT}$ ),
- dijela troškova opravdanih gubitaka koje pokrivaju proizvođači električne energije priključeni na prenosni sistem ( $TP_{g}^{Proiz}$ ),
- korekcije prihoda od regulisane djelatnosti po osnovu opravdanih gubitaka koja se odnosi na ostale korisnike ( $K_{t+n}^{FRgok}$ ),
- faktora za kvalitet ( $FK_{t+n}$ ), koji saglasno članu 39 stav 2 i članu 40 Metodologije iznosi 0 za sve godine regulatornog perioda.

U skladu sa članom 28 Metodologije, na osnovu prethodno izračunatih troškova opravdanih gubitaka koji se transponuju u cijene, ž dijela troškova opravdanih gubitaka koje pokrivaju proizvođači, korekcija prihoda od regulisane djelatnosti po osnovu opravdanih gubitaka koja se odnosi na ostale korisnike i faktora za kvalitet, izračunat je dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici ( $TP_{g,t+n}^{ok}$ ), i to:

*Tabela 9. Dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici za 2025. godinu*

Dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici ( $TP_{gt+n}^{ok}$ ) utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici ( $TP_{gt+n}^{ok}$ )
9.112.653,82 € (15.376.769,06 € - 6.284.039,93 € - (-19.924,69 €)*(1+0))	8.398.110,34 € (15.376.769,06 € - 6.284.039,93 € - (-19.924,69 € + 714.543,48 €)*(1+0))

\* \* \*

Na osnovu prethodno navedenog, izračunat je dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od proizvođača električne energije po cijenama iz člana 23 Metodologije, i to:

*Tabela 10. Dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od proizvođača električne energije po cijenama iz člana 23 Metodologije za 2025. godinu*

Dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od proizvođača električne energije po cijenama iz člana 23 Metodologije utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od proizvođača električne energije po cijenama iz člana 23 Metodologije
9.780.204,98 € (2.419.284,82 € + 1.292.476,11 € + 6.284.039,93 € - 215.595,88 €)	5.756.767,05 € (421.687,56 € + 337.153,75 € + 6.284.039,93 € - (215.595,88 € + 1.070.518,31 €))

Prethodno navedeni prihodi pokrivaju:

- a) dio troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta koji pokrivaju proizvođači električne energije, prikazan u Tabeli 11.

*Tabela 11. Dio troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta koji pokrivaju proizvođači električne energije za 2025. godinu*

Dio troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta koji pokrivaju proizvođači električne energije utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta koji pokrivaju proizvođači električne energije
3.591.975,58 € (1.292.476,11 € - (-29.543,27 €) + 2.419.284,82 € - 149.328,62 €)	408.022,61 € (337.153,75 € - (-29.543,27 € + 1.236,29 €) + 421.687,56 € - (149.328,62 € + 229.797,06 €))

b) dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju proizvođači električne energije, prikazan u Tabeli 12.

*Tabela 12. Dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju proizvođači električne energije za 2025. godinu*

Dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju proizvođači električne energije utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju proizvođači električne energije
6.188.229,40 € (6.284.039,93 € - 95.810,53 €)	5.348.744,44 € (6.284.039,93 € - (95.810,53 € + 839.484,96 €))

U skladu sa članom 24 Metodologije izračunat je dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se transponuje u cijene za 2025. godinu i obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od ostalih korisnika po cijenama koje se utvrđuju saglasno članu 25 Metodologije, i to:

*Tabela 13. Dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od ostalih korisnika po cijenama iz člana 25 Metodologije za 2025. godinu*

Dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od ostalih korisnika po cijenama iz člana 25 Metodologije utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio regulatorno dozvoljenog prihoda koji se obezbjeđuje naplaćivanjem usluge korišćenja prenosnog sistema od ostalih korisnika po cijenama iz člana 25 Metodologije

15.605.053,39 € (5.942.184,28 € + 9.112.653,82 € + 220.675,40 € - (-329.539,89 €))	10.180.268,64 € (1.395.103,90 € + 8.398.110,34 € + 220.675,40 € - (-329.539,89 € + 163.160,89 €))
--	---

Prethodno navedeni prihodi pokrivaju:

a) dio troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta, prikazan u Tabeli 14.

*Tabela 14. Dio troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta za 2025. godinu*

Dio troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio troškova za angažovanje prenosnog kapaciteta
6.492.399,57 € (5.942.184,28 € + (220.675,40 € - (-329.539,89 €)))	1.782.158,30 € (1.395.103,90 € + 220.675,40 € - (-329.539,89 € + 163.160,89 €))

b) dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici prikazan u Tabeli 15.

*Tabela 15. Dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici*

Dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici utvrđen Odlukom iz 2022. godine	Korigovani dio troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici
9.112.653,82 €	8.398.110,34 €

## 6. CIJENE ZA KORIŠĆENJE PRENOSNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA 2025. GODINU

### 1) Cijene za korišćenje prenosnog sistema električne energije za proizvođače električne energije priključene na prenosni sistem za 2025. godinu

Članom 23 Metodologije propisan je način izračunavanja cijena za korišćenje prenosnog sistema koje plaćaju proizvođači električne energije priključeni na prenosni sistem izračunavaju, i to:

1. cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cke_{t+n}^{Proiz}$ ), koja se izražava u €/MWh, a koja obuhvata:
  - 1.a. cijenu za angažovanje prenosnog kapaciteta koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cake_{t+n}^{Proiz}$ ),
  - 1.b. cijenu opravdanih gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cg_{t+n}^{Proiz}$ );
2. cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi ( $Caks_{t+n}^{Proiz}$ ), koja se izražava u €/MW/mjesec.
  - 1.a. Cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cake_{t+n}^{Proiz}$ ), utvrđuje se u skladu sa članom 23 Metodologije na osnovu:
    - dijela troškova poslovanja na koje se može uticati i na koje se ne može uticati koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Popex-}$ ),
    - korekcije fakturisane realizacije po osnovu angažovanja prenosnog kapaciteta, koja se odnosi na proizvođače u dijelu odstupanja proizvedene električne energije proizvodnih objekata u odnosu na plan, izvršene u skladu sa pravilima kojima se uređuje način vršenja korekcija ( $K_{t+n}^{FReProiz}$ ),
    - planirane proizvodnje električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem za regulatornu godinu ( $E_{t+n}^{Proiz}$ ), i
    - faktora za kvalitet ( $FK_{t+n}$ ), koji saglasno članu 39 stav 2 i članu 40 Metodologije iznosi 0 za sve godine regulatornog perioda.

U skladu sa članom 23 Metodologije, na osnovu prethodno navedenih elemenata, izračunata je cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $C_{t+n}^{Proiz}$ ) za 2025. godinu, i to:

*Tabela 16. Cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji za 2025. godinu*

Cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem ( $C_{t+n}^{Proiz}$ ) utvrđena Odlukom iz 2022. godine	Korigovana cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem ( $C_{t+n}^{Proiz}$ )	Razlika	Cijena korekcije
(1)	(2)	(2)/(1) - 1	(2)-(1)
0,6410 €/MWh ((2.419.284,82 € - 149.328,62 € *(1+0))/ 3.541.398,00 MWh)	0,0120 €/MWh ((421.687,56 € - 149.328,62 € + 229.797,06 €) *(1+0))/ 3.541.398,00 MWh)	-98,13 %	<b>-0,6290 €/MWh</b>

1.b. Cijena opravdanih gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $C_{t+n}^{Proiz}$ ), utvrđuje se u skladu sa članom 23 Metodologije na osnovu:

- dijela troškova opravdanih gubitaka koje pokrivaju proizvođači iz člana 27 ove metodologije ( $TP_{t+n}^{Proiz}$ ),
- korekcije fakturisane realizacije koja se odnosi na proizvođače po osnovu opravdanih gubitaka, izvršene u skladu sa pravilima kojima se uređuje način vršenja korekcija ( $K_{t+n}^{FRgProiz}$ ),
- planirane proizvodnje električne energije od strane proizvođača priključenih na prenosni sistem za regulatornu godinu ( $E_{t+n}^{Proiz}$ ), i

- faktora za kvalitet ( $FK_{t+n}$ ), koji saglasno članu 39 stav 2 i članu 40 Metodologije iznosi 0 za sve godine regulatornog perioda.

U skladu sa članom 23 Metodologije, na osnovu prethodno navedenih elemenata izračunata je cijena opravdanih gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cg_{t+n}^{Proiz}$ ), i to:

*Tabela 17. Cijena opravdanih gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji za 2025. godinu*

Cijena opravdanih gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem ( $Cg_{t+n}^{Proiz}$ ) utvrđena Odlukom iz 2022. godine	Korigovana opravdanih gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem ( $Cg_{t+n}^{Proiz}$ )	Razlika	Cijena korekcije
(1)	(2)	(2)/(1) - 1	(2)-(1)
1,7474 €/MWh ((6.284.039,93 € - 95.810,53 € * (1+0))/ 3.541.398,00 MWh)	1,5103 €/MWh ((6.284.039,93 € - (95.810,53 € + 839.484,96 €) * (1+0))/ 3.541.398,00 MWh)	-13,57 %	<b>-0,2371 €/MWh</b>

Nadalje, na osnovu utvrđenih cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cake_{t+n}^{Proiz}$ ) i cijena opravdanih gubitaka koju plaćaju proizvođači priključeni na prenosni sistem, koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cg_{t+n}^{Proiz}$ ), primjenom člana 23 Metodologije, izračunata je cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cke_{t+n}^{Proiz}$ ) za 2025. godinu, i to:



Tabela 18. Cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji za 2025. godinu

Cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cke_{t+n}^{Proiz}$ ) utvrđena Odlukom iz 2022. godine	Korigovana cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po aktivnoj električnoj energiji ( $Cke_{t+n}^{Proiz}$ )	Razlika	Cijena korekcije
(1)	(2)	(2)/(1) - 1	(2)-(1)
2,3884 €/MWh (0,6410 €/MWh + 1,7474 €/MWh)	1,5223 €/MWh (0,0120 €/MWh + 1,5103 €/MWh)	-36,26%	<b>-0,8660€/MWh</b>

2. Cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi ( $Caks_{t+n}^{Proiz}$ ), utvrđuje se u skladu sa članom 23 Metodologije na osnovu:

- dijela utvrđene amortizacije i povrata na sredstva koji pokrivaju proizvođači ( $TAK_{t+n}^{Pcapex}$ ),
- korekcija fakturisane realizacije koja se odnosi na proizvođače, nastala uslijed odstupanja maksimalno raspoloživih aktivnih snaga proizvodnih objekata u odnosu na plan, izvršene u skladu sa pravilima kojima se uređuje način vršenja korekcija ( $K_{t+n}^{FRsProiz}$ ),
- maksimalne raspoložive snage svih proizvodnih objekata priključenih na prenosni sistem ( $MK_{t+n}^{Proiz}$ ),
- faktora za kvalitet ( $FK_{t+n}$ ), koji saglasno članu 39 stav 2 i članu 40 Metodologije iznosi 0 za sve godine regulatornog perioda.

U skladu sa članom 23 Metodologije, na osnovu prethodno navedenih elemenata, izračunata je cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi ( $Caks_{t+n}^{Proiz}$ ) za 2025. godinu, i to:

Tabela 19. cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi za 2025. godinu

Cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi ( $C_{t+n}^{Proiz}$ ) utvrđena Odlukom iz 2022. godine	Korigovana cijena za korišćenje prenosnog sistema za proizvođače koja se naplaćuje po maksimalno raspoloživoj aktivnoj snazi ( $C_{t+n}^{Proiz}$ )	Razlika	Cijena korekcije
(1)	(2)	(2)/(1) - 1	(2)-(1)
98,8411 €/MW/mjesec ((1.292.476,11€ - (-29.543,27 €)*(1+0))/1.114,60 MW/12)	27,3238 €/MW/mjesec ((337.153,75 € - (-29.543,27 €+1.236,29 €)*(1+0))/1.114,60 MW/12)	-72,36%	<b>-71,5173 €/MW/mjesec</b>

## 2) Cijene za korišćenje prenosnog sistema za ostale korisnike za 2025. godinu

Ostali korisnici iz člana 1 stav 2 tačka 2 Metodologije plaćaju korišćenje prenosnog sistema po:

1. cijeni za angažovanje prenosnog kapaciteta ( $Ck_{t+n}$ ), iz člana 25 Metodologije, i
  2. cijeni opravdanih gubitaka ( $C_{g_{t+n}}^{ok}$ ), iz člana 28 Metodologije.
1. Cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta ( $Ck_{t+n}$ ) utvrđuje se u skladu sa članom 25 stav 2 Metodologije na osnovu:
- dijela troškova koje pokrivaju ostali korisnici, koji se alociraju po aktivnoj snazi ( $TAK_{t+n}^{kup}$ ),
  - troškova koji se odnose na naknadu za rad operatora tržišta ( $Tot_{t+n}$ ),
  - korekcije fakturisane realizacije koja se odnosi na ostale korisnike ( $K_{t+n}^{FRos}$ ),
  - sume priključnih snaga ostalih korisnika ( $MK_{t+n}$ ),

- faktora za kvalitet ( $FK_{t+n}$ ), koji saglasno članu 39 stav 2 i članu 40 Metodologije iznosi 0 za sve godine regulatornog perioda.

Članom 41 stav 1 Metodologije propisano je da se, izuzetno od odredbi člana 25 st. 1 i 2, u periodu od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2025. godine, alociranje troškova ( $TAK_{t+n}^{KUP}$ ) i izračunavanje cijena za angažovani prenosni kapacitet koju plaćaju ostali korisnici ( $Ck_{t+n}$ ), vrši po planiranoj maksimalnoj snazi.

U skladu sa članom 25 stav 2 i članom 41 stav 1 Metodologije, na osnovu prethodno navedenih elemenata, izračunata je cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta ( $Ck_{t+n}$ ) za 2025. godinu, i to:

*Tabela 20. Cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta za ostale korisnike za 2025. godinu*

Cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta ( $Ck_{t+n}$ ) utvrđena Odlukom iz 2022. godine	Korigovana cijena za angažovanje prenosnog kapaciteta ( $Ck_{t+n}$ )	Razlika	Cijena korekcije
(1)	(2)	(2)/(1) - 1	(2)-(1)
1,0663 €/kW/mjesec ((5.942.184,28 € + (220.675,40 € - (- 329.539,89 €))*(1+0))/ 507.410,00 kW/12)	0,2927 €/kW/mjesec ((1.395.103,90 € + (220.675,40 € - (- 329.539,89 € +163.160,89 €))*(1+0))/ 507.410,00 kW/12)	-72,55%	<b>-0,7736 €/kW/mjesec</b>

2. Cijena gubitaka koju plaćaju ostali korisnici ( $C_{g_{t+n}}^{ok}$ ) utvrđuje se u skladu sa članom 28 stav 1 Metodologije na osnovu:

- dijela troškova opravdanih gubitaka koji pokrivaju ostali korisnici ( $TP_{g_{t+n}}^{ok}$ ),
- električne energije planirane energetske bilansom za isporuku ostalim korisnicima ( $E_{t+n}^{ok}$ ).

U skladu sa članom 28 stav 1 Metodologije, na osnovu prethodno navedenih elemenata, izračunata je cijena gubitaka koju plaćaju ostali korisnici ( $C_{g_{t+n}}^{ok}$ ) za 2025. godinu, i to:

Tabela 21. Cijena gubitaka koju plaćaju ostali korisnici za 2025. godinu

Cijena gubitaka koju plaćaju ostali korisnici ( $C_{g_{t+n}}^{ok}$ ) utvrđena Odlukom iz 2022. godine	Korigovana cijena gubitaka koju plaćaju ostali korisnici ( $C_{g_{t+n}}^{ok}$ )	Razlika	Cijena korekcije
(1)	(2)	(2)/(1) - 1	(2)-(1)
0,3478 c€/kWh (9.112.653,82 €/ 2.620.412,00 MWh/10)	0,3205 c€/kWh (8.398.110,34 €/ 2.620.412,00 MWh/10)	-7,85%	<b>- 0,0273 c€/kWh</b>

Niža tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka (**NTg**) određuje se saglasno članu 28 stav 2 Metodologije na osnovu:

- cijene gubitaka koju plaćaju ostali korisnici ( $C_{g_{t+n}}^{ok}$ ),
- učešća aktivne električne energije planirane energetske bilansom za isporuku ostalim korisnicima tokom trajanja niže dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji (**Ant**),
- učešća aktivne električne energije planirane energetske bilansom za isporuku ostalim korisnicima tokom trajanja više dnevne tarife, u ukupnoj isporučenoj električnoj energiji (**Avt**),
- relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju (**ROvn**).

Viša tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka određuje se saglasno članu 28 stav 2 Metodologije kao proizvod relativnog odnosa više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju (**ROvn**) i niže tarife za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka (**NTg**).

Polazeći od navedenog, izračunate su niža i viša tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka u skladu sa članom 28 st. 2 i 3 Metodologije za 2025. godinu, i to:

*Tabela 22. Niža tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka u skladu sa članom 28 st. 2 i 3 Metodologije za 2025. godinu*

Niža tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka utvrđena Odlukom iz 2022. godine	Korigovana niža tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka	Razlika	Cijena korekcije
(1)	(2)	(2)/(1) - 1	(2)-(1)
0,2124 c€/kWh	0,1957 c€/kWh	-7,86%	<b>-0,0167 c€/kWh</b>

*Tabela 23. Viša tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka u skladu sa članom 28 st. 2 i 3 Metodologije za 2025. godinu*

Viša tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka utvrđena Odlukom iz 2022. godine	Korigovana viša tarifa za aktivnu energiju za pokrivanje opravdanih gubitaka utvrđena	Razlika	Cijena korekcije
(1)	(2)	(2)/(1) - 1	(2)-(1)
0,4247 c€/kWh	0,3914 c€/kWh	-7,84%	<b>-0,0333 c€/kWh</b>

\* \* \*

Članom 10 stav 4 Pravila propisano je da je snabdjevač dužan da iznose korekcija iskaže na računima svojih kupaca kao korekciju u korist kupca (sa znakom „-“) ili kao korekciju u korist energetskog subjekta (sa znakom „+“).

Članom 10 stav 5 Pravila propisano je da je operator prenosnog sistema dužan da iznose korekcija iskaže na fakturama koje izdaje kao korekciju u korist korisnika (sa znakom „-“) ili kao korekciju u korist energetskog subjekta (sa znakom „+“).

## 7. CIJENE ZA KORIŠĆENJE DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE

U skladu sa članom 1 stav 2 tačka 2 podtačka c Metodologije, operatori distributivnih sistema spadaju u ostale korisnike prenosnog sistema.

Članom 11 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije ("Službeni list CG", br. 71/22, 124/22 i 37/23) (u daljem tekstu: Metodologija za distribuciju) propisano je da se drugi troškovi koje pokrivaju ostali korisnici distributivnog sistema električne energije odnose na dio troškova angažovanja prenosnog kapaciteta iz člana 19 stav 7 ove metodologije i dio troškova gubitaka električne energije u prenosu koji se alokira na operatore distributivnih sistema iz člana 9 stav 7 ove metodologije.

Saglasno navedenim odredbama, Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije za 2024. i 2025. godinu („Službeni list CG“, broj 107/23) (u daljem tekstu: Odluka za distribuciju iz 2023. godine), za 2025. godinu utvrđeni su:

- troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se odnosi na distribuciju kao korisnika prenosnog sistema ( $TAK_{t+n}^{PD}$ ) u iznosu od **6.008.614,02 €**,
- pripadajućeg dijela troškova gubitaka u prenosnom sistemu koji se alokira na operatora distributivnog sistema ( $TPg_{t+n}^{PD}$ ) u iznosu od **8.458.043,19 €**.

Korekcije elemenata regulatorno dozvoljenog prihoda Operatora prenosnog sistema utvrđene za 2023. godinu, čija primjena je predviđena za 2025. godinu, bile su od uticaja na navedene troškove koji se alokiraju na ostale korisnike distributivnog sistema električne energije, i to na sljedeći način:

- troškovi za angažovanje prenosnog kapaciteta koji se odnosi na distribuciju kao korisnika prenosnog sistema ( $TAK_{t+n}^{PD}$ ), izračunati saglasno članu 19 stav 7 Metodologije za distribuciju, a uzimajući u obzir izvršene korekcije, iznose **1.649.359,57 €**,
- pripadajući dio troškova gubitaka u prenosnom sistemu koji se alokira na operatora distributivnog sistema ( $TPg_{t+n}^{PD}$ ), izračunat saglasno članu 9 stav 7 Metodologije za distribuciju, a uzimajući u obzir izvršene korekcije, iznosi **7.794.829,19 €**.

Navedene promjene uticale su na cijene za angažovanje kapaciteta i cijene opravdanih gubitaka u sistemu za ostale korisnike distributivnog sistema za 2025. godinu.

Saglasno navedenom, izračunate su cijene za korišćenje sistema električne energije za 2025. godinu, koje plaćaju korisnici priključeni na distributivni sistem električne energije, saglasno čl. 21, 22, 23, 24 i 25 Metodologije za distribuciju, prikazane u Tabeli 24.

*Tabela 24. Cijene za korišćenje sistema električne energije za 2025. godinu, koje plaćaju korisnici priključeni na distributivni sistem električne energije*

Cijene za korišćenje sistema	Cijene za 2025. godinu utvrđene Odlukom za distribuciju iz 2023. godine	Korigovane cijene za korišćenje distributivnog sistema za 2025. godinu	Cijena korekcije za 2025. godinu	Razlika
	(1)	(2)	(2)-(1)	(2)/(1)-1
<b>Kupci priključeni na 35 kV naponski nivo</b>				
Cijena za angažovanje kapaciteta	3,1123 €/kW	2,9559 €/kW	<b>-0,1564 €/kW</b>	-5,03%
Cijena opravdanih gubitaka u sistemu - Niža dnevna tarifa za aktivnu energiju (NT)	0,3351 c€/kWh	0,3192 c€/kWh	<b>-0,0159 c€/kWh</b>	-4,74%
Cijena opravdanih gubitaka u sistemu - Viša dnevna tarifa za aktivnu energiju (VT)	0,6703 c€/kWh	0,6384 c€/kWh	<b>-0,0319 c€/kWh</b>	-4,76%
<b>Kupci priključeni na 10 kV naponski nivo</b>				
Cijena za angažovanje kapaciteta	7,9661 €/kW	7,5664 €/kW	<b>-0,3997 €/kW</b>	-5,02%



Cijena opravdanih gubitaka u sistemu - Niža dnevna tarifa za aktivnu energiju (NT)	0,5427 c€/kWh	0,5272 c€/kWh	<b>-0,0155 c€/kWh</b>	-2,86%
Cijena opravdanih gubitaka u sistemu - Viša dnevna tarifa za aktivnu energiju (VT)	1,0854 c€/kWh	1,0544 c€/kWh	<b>-0,0310 c€/kWh</b>	-2,86%
<b>Kupci priključeni na 0,4 kV naponski nivo sa mjerenjem snage</b>				
Cijena za angažovanje kapaciteta	18,0686 €/kW	17,1631 €/kW	<b>-0,9055 €/kW</b>	-5,01%
Cijena opravdanih gubitaka u sistemu - Niža dnevna tarifa za aktivnu energiju (NT)	0,9565 c€/kWh	0,9402 c€/kWh	<b>-0,0163 c€/kWh</b>	-1,70%
Cijena opravdanih gubitaka u sistemu - Viša dnevna tarifa za aktivnu energiju (VT)	1,9130 c€/kWh	1,8804 c€/kWh	<b>-0,0326 c€/kWh</b>	-1,70%
<b>Kupci priključeni na 0,4 kV naponski nivo bez mjerenja snage sa jednotarifnim mjerenjem</b>				
Cijena za angažovanje kapaciteta	3,2126 c€/kWh	3,0329 c€/kWh	<b>-0,1797 c€/kWh</b>	-5,59%
Cijena opravdanih gubitaka u sistemu	1,5687 c€/kWh	1,5419 c€/kWh	<b>-0,0268 c€/kWh</b>	-1,71%
Fiksna naknada za kupce sa odobrenom priključnom snagom ≤ 8 kW	0,6916 €/kupcu	0,6916 €/kupcu	<b>0,00 €/kupcu</b>	0,00%

Fiksna naknada za kupce sa odobrenom priključnom snagom > 8 kW i ≤ 16 kW	1,3832 €/kupcu	1,3832 €/kupcu	<b>0,00 €/kupcu</b>	0,00%
Fiksna naknada za kupce sa odobrenom priključnom snagom > 16 kw i ≤ 34,5 kW	2,9824 €/kupcu	2,9824 €/kupcu	<b>0,00 €/kupcu</b>	0,00%
<b>Kupci priključeni na 0,4 kV naponski nivo bez mjerenja snage sa dvotarifnim mjerenjem</b>				
Cijena za angažovanje kapaciteta - Niža dnevna tarifa za angažovani kapacitet (NT)	1,9589 c€/kWh	1,8493 c€/kWh	<b>-0,1096 c€/kWh</b>	-5,59%
Cijena za angažovanje kapaciteta - Viša dnevna tarifa za angažovani kapacitet (NT)	3,9178 c€/kWh	3,6987 c€/kWh	<b>-0,2191 c€/kWh</b>	-5,59%
Cijena opravdanih gubitaka u sistemu - Niža dnevna tarifa za aktivnu energiju (NT)	0,9565 c€/kWh	0,9402 c€/kWh	<b>-0,0163 c€/kWh</b>	-1,70%
Cijena opravdanih gubitaka u sistemu - Viša dnevna tarifa za aktivnu energiju (VT)	1,9130 c€/kWh	1,8804 c€/kWh	<b>-0,0326 c€/kWh</b>	-1,70%
Fiksna naknada za kupce sa odobrenom priključnom snagom ≤ 8 kW	0,6916 €/kupcu	0,6916 €/kupcu	<b>0,00 €/kupcu</b>	0,00%
Fiksna naknada za kupce sa odobrenom priključnom snagom > 8 kW i ≤ 16 kW	1,3832 €/kupcu	1,3832 €/kupcu	<b>0,00 €/kupcu</b>	0,00%

Fiksna naknada za kupce sa odobrenom priključnom snagom > 16 kw i ≤ 34,5 kW	2,9824 €/kupcu	2,9824 €/kupcu	<b>0,00 €/kupcu</b>	0,00%
---	----------------	----------------	---------------------	-------

Članom 10 stav 4 Pravila propisano je da je snabdjevač dužan da iznose korekcija iskaže na računima svojih kupaca kao korekciju u korist kupca (sa znakom „-“) ili kao korekciju u korist energetskog subjekta (sa znakom „+“).

Članom 10 stav 5 Pravila propisano je da je operator distributivnog sistema dužan da iznose korekcija iskaže na fakturama koje izdaje kao korekciju u korist korisnika (sa znakom „-“) ili kao korekciju u korist energetskog subjekta (sa znakom „+“).

## **Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti**